

KIHNIÖN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO:

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	2
Kokoonpano	2
Tehtävät ja toiminnan tarkoitus	2
Yhteys tilintarkastajaan	2
Toimintamuodot	2
TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TULOKSELLISUUDEN JA TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN ARVIOINTI	3
Kunnanhallitus ja yleiset havainnot	3
Sivistyslautakunta	3
Tekninen lautakunta	4
Taloudellisten tavoitteiden toteutumien	5
YHTEENVETO	6

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kunnanvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 23.8.2021 valinnut tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudeksi 2021-2025. Kunnanvaltuusto on 13.12.2021 valinnut Jaakko Ryttilän tilalle Juha Koiviston varajäseneksi Kirsti Saarnion.

Varsinainen jäsen		Henk.koht.varajäsen	
Juha Koivisto, pj.	(5)	Kirsti Saarnio	(0)
Pilvi Kärkelä, vpj	(2)	Matti Niemelä	(0)
Jussi Hellgren	(5)	Annamaria Korhonen	(0)
Teemu Ojala	(5)	Mika Korkiakoski	(0)
Mailis Risku	(3)	Meri Lepistö	(1)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 5 kpl.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat 22.9.2021 ilmoittaneet seuraavat ns. pysyvät esteellisyydet: Juha Koivisto on ollut elokuusta 2021 teknisen lautakunnan varajäsen. Pilvi Kärkelä on ollut perusturvalautakunnan jäsen kevään 2021 ja edelleen kesästä 2021 alkaen.

Esteelliset tarkastuslautakunnan jäsenet eivät ole osallistuneet tarkastuslautakunnan toimintaan kyseisten asioiden käsittelyn osalta.

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

Yhteys tilintarkastajaan

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso.

Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita vuosille 2021-2024 hyväksytyyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2022 painopiste-

alueena on ollut varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä tytäryhteisöistä asunto- ja kiinteistöyhtiöt.

Jokaiseen tarkastuslautakunnan kokoukseen on kutsuttu kunnanjohtaja selvittämään ajankohtaisia kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Jokaisessa kokouksessa on ollut myös työohjelman mukainen arviointiteema.

Kunnanjohtajan lisäksi arviointivuoden aikana kokouksissa on ollut kuultavina päiväkodinjohtaja, sivistystoimenjohtaja, hyvinvointikoordinaattori, talous- ja hallintojohtaja, tekninen johtaja ja hyvinvointijohtaja.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Viranhaltijoiden täytettäväksi on annettu arviointilomake, joka on liitteineen toimitettu ennen kokousta tarkastuslautakunnan jäsenille. Lomakkeella on painotettu tavoitteiden saavuttamiseen sekä toiminnan tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä asioita.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Tarkastuslautakunta on sopinut seuraavasta työnjaosta eri hallinnonalojen toiminnan seuraamisessa.

<u>Toimielin</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kunnanhallitus	Pilvi Kärkelä, Teemu Ojala, Juha Koivisto
Sivistyslautakunta	Mailis Risku, Jussi Hellgren, Juha Koivisto
Tekninen lautakunta	Pilvi Kärkelä, Teemu Ojala, Juha Koivisto

Tarkastuslautakunta on 24.1.2023 tehnyt tutustumiskäynnin Koivikon rivitalojen saneerauskohteeseen.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TULOKSELLISUUDEN JA TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN ARVIOINTI

Kunnanhallitus ja yleiset havainnot

Parkanon kaupunki on esittänyt Kihniön kunnalle lisävaatimuksia sote-palveluiden tuottamisesta vuosina 2020-2022. Tilinpäätöksessä annetun selvityksen mukaan neuvottelut kuntien välillä ovat vielä kesken. Kunnanhallitus on katsonut, että lisäkustannusten osalta täyttyvät pakollisen varauksen kriteerit ja kirjanpitoon on tehty pakollinen varaus 197 465 €.

Kunnanjohtaja on 18.4.2023 kokouksessa selvittänyt tarkastuslautakunnalle Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan välisiin riidanalaisiin sote-menoihin liittyviä asioita.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Kihniön kunta pyrkii aktiivisesti hakeman oikeudenmukaista sopuratkaisua riidanalaisiin sotemenoihin.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan arviointia on tehty päiväkodinjohtajan, hyvinvointikoordinaattorin, hyvinvointijohtajan ja sivistystoimenjohtajan kuulemisissa.

Päiväkodinjohtaja oli toimittanut tarkastuslautakunnalle etukäteen kirjallisen aineiston, jossa oli esitetty vastauksia esityslistalla olleisiin kysymyksiin. Päiväkodinjohtaja selosti tarkastuslautakunnalle toimittamansa aineiston sisältöä.

Saadun selvityksen mukaan varhaiskasvatuksen vuositavoitteet perustuvat kuntastrategiaan ja ovat tarkoituksenmukaisia. Tarkastuslautakunnalle esiteltiin vuositavoitteiden saavuttamiseen liittyviä tietoja.

Yksi vuositavoitteista on ollut työhyvinvoinnin ylläpitäminen. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan edelliset työhyvinvointikyselyt on tehty vuosina 2018 ja 2019. Seuraava työhyvinvointikysely on suunniteltu tehtäväksi keväällä 2023.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työhyvinvointikyselyitä tehdään suunnitelmallisesti ja että niiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämässä ja johtamisessa.

Hyvinvointikoordinaattori on esitellyt tarkastuslautakunnalle hyvinvoinnin vuosikelloon kunnan päätöksen teossa ja Hyte-kertoimeen ja hyvinvointisuunnitelman aikatauluun liittyviä asioita.

Hyte-kertoimen osalta todettiin, että yhtenä indikaattorina on, että arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumisen arviointiin vaikuttaa keskeisesti se millä tavoin kyseiset tavoitteet on päätetty talousarviossa.

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyönä tehdään jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätteisiin tehtäviin.

Tekninen lautakunta

Osana vuoden 2022 teknisen lautakunnan arviointiyötä tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnin Koivikon rivitaloille. Tarkastuslautakunta toteaa, että huoneistojen peruskorjaukset olivat lähes valmiit. Saadun selvityksen mukaan tavoitteena oli, että asukkaat pääsisivät muuttamaan kunnostettuihin huoneistoihin maaliskuun alussa.

Tekniseltä johtajalta oli etukäteen pyydetty selvitystä toimenpiteistä, joita kunta on tehnyt konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutumiseksi ja että onko asetetut tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnalle selvitettiin 24.1.2023 kokouksessa yhtiöiden tavoitteiden toteutumiseen sekä taloudelliseen tilaan ja toimintaan liittyviä asioita. Saadun selvityksen mukaan toiminta on ollut oleellisilta osin tavoitteiden mukaista.

Tekninen johtaja on 18.4.2023 selvittänyt tarkastuslautakunnalle tuloksellisuuteen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä asioita.

Saadun selvityksen mukaan toiminta on olennaisilta osin ollut asetettujen tavoitteiden mukaista. Osa tavoitteista on toteutunut vain osittain ja toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi jatkuvat vuoden 2023 puolella.

Yksi kesken oleva tavoite on kiinteistöomaisuuden luokittelun päivitys. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistöjen salkutukseen liittyvä työ hyödynnetään mahdollisimman hyvin kiinteistöjen hoidossa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että se on vuoden 2021 arviointikertomuksessa kiinnittänyt huomiota kunnan omistamien kiinteistöjen huomattavaan korjausvelkaan ja todennut, että korjausvelan pienentämistä tulee tehdä suunnitelmallisesti ja kiinteistöstrategian linjausten mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan vikailmoitusten ja palvelupyyntöjen läpimenoajat on pyritty ottamaan osaksi laadunvalvontaa. Tarkastuslautakunta toteaa, että läpimenoaikojen seuranta on hyvä esimerkki toiminnan laadun mittaamisesta ja pitää tärkeänä, että laadun mittaamista kehitetään edelleen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että se on vuoden 2021 arviointikertomuksessa nostanut esille johtamisen kehittämiseksi tehtyjä toimenpiteitä. Laadun mittaamisen kehittäminen on osa johtamisen kehittämistyötä. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan johtamiseen liittyvää kehittämistyötä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumien

Kunnan vuosikate oli ylijäämäinen 0,5 M€, joka on 0,2 M€ enemmän kuin talousarviossa. Talousarviossa muutosten jälkeen vuosikatteen oli arvioitu muodostuvan ylijäämäiseksi 0,3 M€.

Tilikauden tulos muodostui suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen ylijäämäiseksi 0,1 M€. Budjetoitu tilikauden tulos oli - 0,1 M€.

Valtuuston sitovuustasolla kunnanhallitus ylitti määrärahasa 362 179 € ja talousarvion toteutuma oli 103,8 %.

Investointimenojen en talousarvion toteutuma oli 371 241 € pienempi kuin talousarviossa. Valtuuston sitovuustasolla Koivikon rivitalon korjaus ylitti määrärahan 38 285 € ja talousarvion toteutuma oli 116,9 %. Lisäksi Paavontien rakentamiseen oli käytetty 26 774 € ilman että siihen oli hyväksytty määrärahaa.

Tuloslaskelman rahoitustuotot ja -menot ylittivät talousarvion 22 935 €.

Taseen osoittama lainakanta oli tilinpäätöksessä 6,7 M€ joka on 3 790 €/asukas. Lainakanta on pienentynyt vuodesta 2021 641 502 €. Lainat ja vastuut olivat 3 822 €/asukas. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 51,7 %. Taseen kertynyt ylijäämä oli tilinpäätöksessä 2,5 M€, joka on 1 424 €/asukas.

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa kuntakonsernia koskevista olennaisista tapahtumista, annettu arvio kuntakonsernin tulevasta kehityksestä sekä kuntakonsernin valvonnan järjestämisestä. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden konserniohjeen 13.12.2021.

Kuntakonsernin vuosikate oli poistoista 122 % (196 %), lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä 5 846 €/asukas (7 073 €) ja laskennallinen lainanhoitokate 1,0 (1,5). Konsernin taseeseen kertynyt ylijäämä oli 460 €/asukas (373 €). Suluissa on esitetty vuoden 2021 vastaava tieto.

Tarkastuslautakunta toteaa, että KuntaL mukainen arviointimenettely voidaan aloittaa, mikäli konsernitaseen kertynyt alijäämä on vähintään 1 000 €/asukas ja edeltävänä vuotena vähintään 500 €/asukas.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hallitus seuraa aktiivisesti kriisikunnan tunnuslukujen kehittymistä.

YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2022 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanhallitus antaa KuntaL 121.5§ mukaisen selvityksen 15.9.2023 mennessä.

Kihniössä 23.5.2023

Allekirjoitukset

Juha Koivisto
puheenjohtaja

Mailis Risku

Jussi Hellgren

Teemu Ojala